

VYBRALI ŠTĚPÁNA (Sk 6,5)

První otevření

Štěpán není osobnost malého významu: v knize Skutků apoštolských jsou mu věnovány celé tři kapitoly! Představíme ho dětem, převedeme jeho příběh a požádáme ho o přimluvu v modlitbě.

(5. – 7. třída ZŠ)

Katecheze č. 3 z cyklu „Skutky apoštolů“

Úvodní poznámka

Katecheta může zvolit pro tuto hodinu několik postupů: seznámí děti s příběhem jáhna Štěpána, a to buď prostřednictvím následujícího vyprávění, nebo výběrovou četbou příslušných pasáží Skutků apoštolů (Sk 6 a 7,54-60). Poté může následovat aktivita s pracovním listem, případně doplněná výběrem z ostatních nabízených možností.

„Měli bychom se zabývat všemi chudými“

Možná to tak nějak Štěpán řekl, a pak se obával toho, co na to řekne Petr. Ale ten nejspíš řekl: „Máš pravdu, Štěpáne. Není správné, když je mezi námi někdo zanedbáván, a to dokonce ti nejslabší, sirotci a vdovy! Možná jsme my, kteří jsme se tady narodili a mluvíme aramejsky, špatně pochopili ty, kteří hovoří řecky, ale důležité je, abychom všechno vyřešili tak, jak nás to naučil Ježíš: musíme si odpustit a všechno napravit. Jestli to tak neuděláme, jak bychom mohli svědčit o jeho lásce?“

Petr pak řekl: „Uděláme to takto: najděte mezi vámi sedm mužů, kteří by pomáhali při rozdělování jídla, a my apoštolové se nadále budeme věnovat službě slova, aby ani to nebylo zanedbáno“ (srov. Sk 6,2-3).

Prvních sedm jáhnů

Pak zvolili Štěpána – plného energie a nadšení pro Ježíše – spolu s Filipem, jeho přítelem, a dále Prochora, Nikánora, Timóna, Parména a Mikuláše. Toto řešení se všem líbilo a Pán skrze tyto první jáhny působil velké divy: dával sílu těm, kteří ztratili důvěru, odvahu vyčerpaným, a dokonce zdraví nemocným.

Štěpán měl mimořádný dar hlásat Boží slovo Židům, kteří sem přišli z jiných krajín a mluvili řecky jako on. A byl v tom tak dobrý, že si ho někteří začali dobírat.

Souzen jako Ježíš

Po krátké době byl kvůli krivým obviněním Štěpán přiveden do synedria – tedy před židovskou veleradu. Všichni přítomní na něj upřeli oči a viděli, že jeho tvář je jako tvář anděla. Všimli si toho všichni, přátelé i nepřátelé. Byl to určitý druh proměnění.

Štěpán pak začal mluvit o Abrahámovi, kterého Bůh vyzval k tomu, aby odešel ze své země, a o Mojžíšovi, kterému zase řekl, aby vyvedl Izrael z Egypta do země, kterou Izraelité neznali. A Štěpán pak řekl přítomným Židům, že je třeba, aby to udělali podobně a také oni odešli od svých jistot do svobodné a ještě neznámé země, kterou je víra v Ježíše Vzkříšeného.

Nakonec našel odvahu a řekl jim: „Máte zatvrdlé srdce a zacpané uši, vy se ze svého místa nikdy nedostanete dál!“ Doufal, že to někoho z nich pohne k tomu, aby se přidal k Ježíši, ale oni se místo toho rozzuřili.

Koruna pro Štěpána

Štěpán pozdvihl oči a řekl: „Vidím nebesa otevřená a Ježíše vzkříšeného, jak sedí po pravici Otcově!“ Oni ho pak vyvlekli ven z města a začali ho kamenovat. On se při tom modlil jako Ježíš: „Pane Ježíši, přijmi mého ducha“, pak padl na kolena a jako Ježíš za ně prosil: „Pane, odpusť jim!“ A zatímco říkal tato slova, jeden z nich si odložil plášť u nohou mladíka, který se jmenoval Saul.

Zanedlouho potom se rozpoutalo pronásledování, a tak Štěpánovi přátelé odešli z Jeruzaléma a putovali z místa na místo a všude hlásali evangelium. Tak Štěpán zakončil své poslání (mohli bychom říci „korunoval“, protože to je doslovný význam jeho jména – řecké slovo „stefanos“ znamená koruna nebo věnec).

Pracovní list

Katecheta podle něj s dětmi zopakuje Štěpánův příběh podle naznačených bodů. Pracujeme ve skupinách nebo individuálně, v tom případě je možné společné sdílení.

Sdílení je možno rozšířit například o následující podněty:

- Papež František nás vyzývá, abychom pečovali o nejpotřebnější. V encyklice *Fratelli tutti* nás vyzývá, abychom vyhledávali druhé a snažili se jim pomoci, a to nejen sami, ale spolu s ostatními (srov. FT 78). Dotýkají se nás tato slova nějak? Můžeme takto nějak pomoci? Známe nějaké charitní projekty v okolí?
- Zkusme promyslet, jak bychom mohli v blízkém okolí konkrétně pomoci.
- Jáhnen Štěpán zemřel pro svou víru v Ježíše. Pronásledování křesťanů je ale realitou i dnes. Víte o tom něco? Zkusme do příštího setkání zjistit víc – a za pronásledované se také aspoň občas pomodlit!

Závěrečná modlitba

K modlitbě je možné přecíst Sk 6,2-4.

Závěrečná modlitba:

Pro překonání omezení a rozdělení úkolů tehdy stačilo sedm lidí. A co když jsme takovými lidmi pro dnešní dobu i my?

Pane, mezi prvními křesťany měla významné místo služba – pomoc druhým v nouzi. Pomoz i nám, abychom dokázali soucítit s druhými, naučili se vidět jejich potřeby, nacházeli způsob, jak jim pomáhat, a sami podle toho jednali. Dej, abychom přitom také byli schopni překonávat překážky, které služba druhým přináší. Amen

Autor: Maria Grazia Ciravegna a Francesco Cravero.

Překlad a úpravy z Dossier Catechista 3/2015 – 2016 David Žofák a Lenka Jeřábková

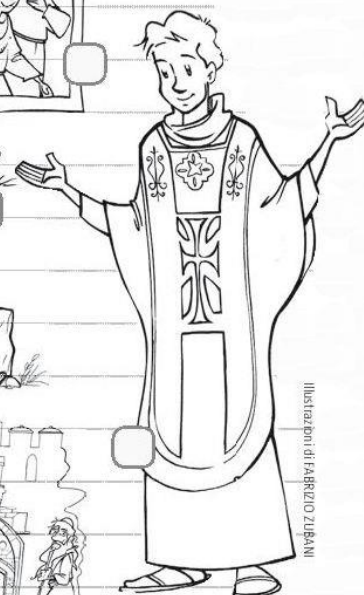
Viděli jeho tvář, která byla jako tvář anděla (Sk 6,15)

IKONA SVATÉHO ŠTĚPÁNA

Vstupme teď spolu do Štěpánova příběhu...

Symboly

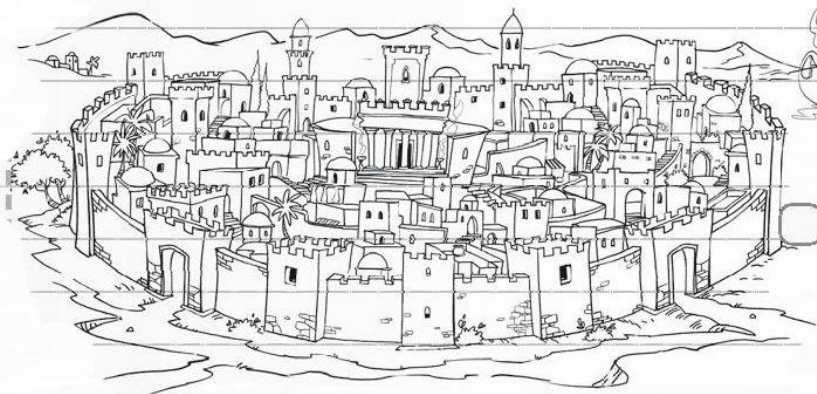
- Projděme si nejdůležitější události Štěpánova života za pomoci symbolických obrazů.
 - Na tomto listu je několik kreseb. Přečti si teď následujících sedm bodů a každé číslo pak přiřaď k správnému obrázku.
1. Štěpánův příběh začíná v Jeruzalémě, ale vše nakonec směřuje k otevření: díky Štěpánovi se evangelium šíří do celého světa.
 2. Štěpán měl dobré oči: dokázal vidět toho, kdo je potřebný, sirotky a vdovy.
 3. Štěpán není sám, spolu s ním je dalších šest mužů, které tradice nazývá jáhny.
 4. Na ikonách má Štěpán dalmatiku: to je tunika se širokými rukávy, dlouhá ke kolenům. Dalmatika se tak stala symbolem jáhnů (diákonů), znamením služby.
 5. Kameny nám připomenou, že Štěpán zemřel kamenováním a je patronem kameníků a zedníků.
 6. Svým způsobem můžeme říci, že Štěpán šilhá: jedním okem vidí potřebné a druhým se stále dívá na Ježíše, který mu dává sílu.
 7. Plášť u Saulových nohou je víc než jen nějaký detail zaznamenaný v kronice: je to předání svědectví. Věděli byste proč?

Ilustrace: F. FABRIZIO ZUBANI

Modlitba

Pro překonání omezení a rozdělení úkolů stačí sedm lidí. A co když jsi jedním z nich ty? Společně se Štěpánem můžeme ve chvíli modlitby myslet na všechny mučedníky dneška.

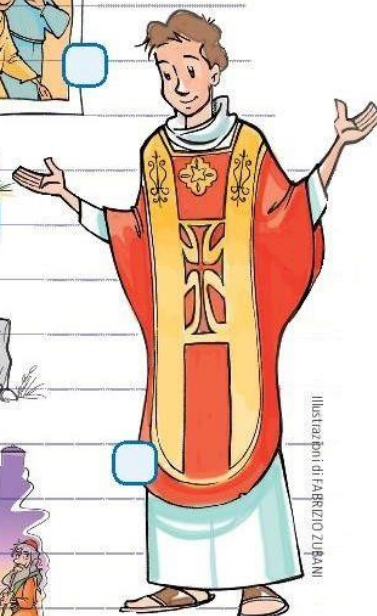
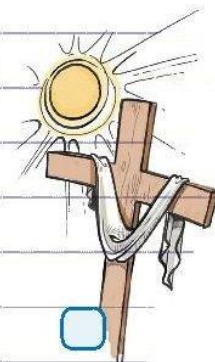
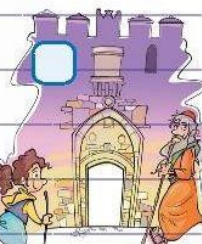
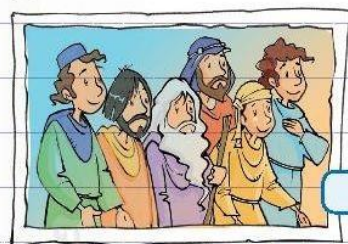
Viděli jeho tvář, která byla jako tvář anděla (Sk 6,15)

IKONA SVATÉHO ŠTĚPÁNA

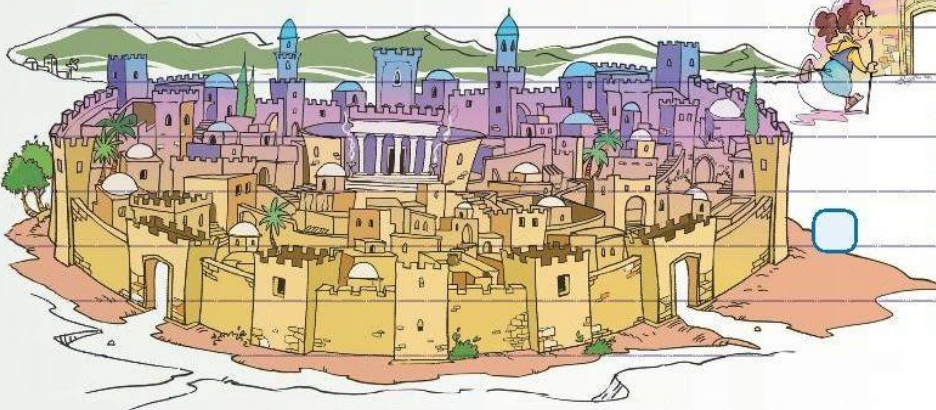
Vstupme teď spolu do Štěpánova příběhu...

Symboly

- Projděme si nejdůležitější události Štěpánova života za pomoci symbolických obrazů.
 - Na tomto listu je několik kreseb. Přečti si teď následujících sedm bodů a každé číslo pak přiřaď k správnému obrázku.
1. Štěpánův příběh začíná v Jeruzalémě, ale vše nakonec směřuje k otevření: díky Štěpánovi se evangelium šíří do celého světa.
 2. Štěpán měl dobré oči: dokázal vidět toho, kdo je potřebný, sirotky a vdovy.
 3. Štěpán není sám, spolu s ním je dalších šest mužů, které tradice nazývá jáhny.
 4. Na ikonách má Štěpán dalmatiku: to je tunika se širokými rukávy, dlouhá ke kolenům. Dalmatika se tak stala symbolem jáhnů (diákonů), znamením služby.
 5. Kameny nám připomenou, že Štěpán zemřel kamenováním a je patronem kameníků a zedníků.
 6. Svým způsobem můžeme říci, že Štěpán šilhá: jedním okem vidí potřebné a druhým se stále dívá na Ježíše, který mu dává sílu.
 7. Plášť u Saulových nohou je víc než jen nějaký detail zaznamenaný v kronice: je to předání svědectví. Věděli byste proč?

Ilustrace: F. FABRIZIO ZUBIANI

Modlitba

Pro překonání omezení a rozdělení **úkolů** stačí sedm lidí. A co když jsi jedním z nich ty? Společně se Štěpánem můžeme ve chvíli modlitby myslet na všechny mučedníky dneška.